

ดร.ชัยยศ ย้ำหลักสูตร **ลูกเสือทักษะชีวิต** ปฏิรูปการศึกษาได้ เพียงแคปฏิบัติ

นำเสนอเมื่อ : 27 ม.ค. 2560

ดร.ชัยยศ ย้ำหลักสูตร “ลูกเสือทักษะชีวิต” ปฏิรูปการศึกษาได้ เพียงแคปฏิบัติ -
คาดหวังประเทศไทยผู้นำ World Model 3 in 1 หลักสูตรเดียวได้ 3 ทักษะ “ศตวรรษ 21- ชีวิต-ลูกเสือ”

โครงการลูกเสือเสริมสร้างทักษะชีวิต

โดยสมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (สวท.)
ร่วมกับสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

จัดการฝึกอบรมวิทยากรลูกเสือเสริมสร้างทักษะชีวิต

เพื่อเป็นการขยายผลไปสู่โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวนกว่า 38,000
โรงเรียน ซึ่งมีผู้ได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการสรรหาเขารับการฝึกอบรม จำนวน 93 คน
ที่ศูนย์พัฒนาบุคลากรทางการลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการมวลชน “กสิณ กุยกานนท์” อ.เมือง จ.สมุทรปราการ

ดร.ชัยยศ อิมสุววรรณ เลขาธิการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ

กล่าวในการเป็นประธานเปิดการฝึกอบรมวิทยากรลูกเสือเสริมสร้างทักษะชีวิต ว่าการฝึกอบรมในวันนี้
มีความสำคัญอย่างมาก เพราะเป็นบันไดขั้นแรกของการปฏิรูปการเรียนการสอนลูกเสือ
เนื่องจากหลักสูตรลูกเสือใหม่มาตั้งแต่ปี 2515

โดยมีความพยายามมาอย่างยาวนานในการนำเรื่องทักษะชีวิตเข้ามาในกระบวนการลูกเสือ ฉะนั้น
ถึงเวลาที่ทุกคนต้องเปิดรับความรู้ แนวความคิดใหม่ ในฐานะที่ตนเป็นเลขาธิการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
จึงเห็นว่าทักษะชีวิตมีความจำเป็นอย่างมาก

รวมทั้งการผลักดันของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทยฯ และสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ

จึงให้การสนับสนุนเพราะประโยชน์ทั้งหมดนั้นเกิดกับเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นลูกหลานของเรา

“นำท่วมภาคใต้ที่ผ่านมา พบว่ามีเด็กจมน้ำตายจำนวนมากถึง 54 คน
สะท้อนให้เห็นว่าเด็กขาดทักษะชีวิต ทักษะในการช่วยเหลือตนเองหรือการปฏิบัติที่เหมาะสมได้เมื่อเกิดภัยน้ำท่วม
ดังนั้น ทักษะชีวิตจึงมีความสำคัญและจำเป็นมาก อีกทั้ง เมื่อบานเมืองมีความซับซ้อนมากขึ้น
ทักษะชีวิตก็ต้องมีมากกว่าเรื่องการร่ายน้ำเป็น การดูแลอาการเจ็บป่วย ฉะนั้น
การใส่เนื้อหาทักษะชีวิตเข้าไปในกระบวนการลูกเสือ
จึงเป็นการปฏิรูปแต่ควรมีทักษะชีวิตที่สามารถช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือผู้อื่นได้
หลักสูตรลูกเสือเสริมสร้างทักษะชีวิตที่ปรับปรุงและผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติให้
มาใช้ขณะนี้ผ่านกระบวนการคิด ไตร่ตรอง ตรวจสอบมาอย่างดีที่สุดแล้ว ก่อนที่จะประกาศใช้
จนได้หลักสูตรออกมา 11 เล่ม แบ่งตามช่วงชั้นและประเภทของลูกเสือ
แต่ประเด็นความสำคัญประการที่สองทำอย่างไรจะนำสิ่งที่อยู่ในหลักสูตรที่คิดกันออกมาจะนำมาสู่การปฏิบัติได้จริง
ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงที่ต้องการให้เกิดมากที่สุดในห้องเรียน โรงเรียนและเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ตัวเด็กทุกคน
จึงขอฝากความหวังไว้กับทุกคนที่จะมาร่วมมือกันทำให้เกิดความสำเร็จการปฏิรูปเกิดการเปลี่ยนแปลงได้จริง”

ดร.ชัยยศ กล่าว

นพ.ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานต์ ที่ปรึกษาโครงการฯ กล่าวว่า ในฐานะที่ปรึกษาโครงการฯ
และมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรทักษะชีวิตในกระบวนการลูกเสือ ซึ่งใช้เวลาดำเนินการถึง 8 ปี

ในการนำทักษะชีวิตมาเชื่อมโยงอยู่ในกระบวนการลูกเสือ ดังนั้น การจะทำให้ลูกเสือเสริมสร้างทักษะชีวิตเกิดความเข้มแข็งมีองค์ประกอบ 2 ส่วน คือ 1)การพัฒนาพื้นฐาน โดยการพัฒนาสมรรถนะครูผู้กำกับลูกเสือให้มีความสามารถเข้าใจหลักสูตรมีทักษะในการสอน 2)การพัฒนาต่อเนื่องให้เป็น Best Practices โดยมีการประเมินตนเองตามมาตรฐาน มีการเทียบระดับ เพื่อเป็นศูนย์เรียนรู้ให้โรงเรียนต่างๆ มาเทียบระดับ ดังนั้น การพัฒนาที่จะก่อให้เกิดความมั่นคงยั่งยืนได้จะต้องมีระบบ สมรรถนะ และองค์ความรู้

“ลูกเสือทักษะชีวิต เป็นกิจกรรมที่มีจุดเน้นทักษะชีวิตเดิมที่แฝงอยู่ให้โดดเด่นขึ้นมา ซึ่งเหมาะสมกับศตวรรษที่ 21 เพราะเป็นทักษะสำคัญโดยจะได้ทั้งทักษะในศตวรรษที่ 21 ทักษะชีวิต และทักษะลูกเสือ เป็นตรีอินวัน (3 in 1) ฉะนั้น หากจัดการเรียนการสอนที่ดี เชื่อว่าจะเป็นเวิร์ดโมเดล (World Model) เพราะยังไม่มีชาติใดในโลกที่มีกิจกรรมตามหลักสูตรใหม่ทั้งระบบที่เราพัฒนาและประกาศใช้แล้ว”
นพ.ยงยุทธ กลาว

นางวิชา อินทเรือง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านควนจง ต.นาหม่อม อ.นาหม่อม จ.สงขลา กล่าวว่า โรงเรียนนำหลักสูตรลูกเสือเสริมสร้างทักษะชีวิตมาใช้แล้ว 100% โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำมาใช้กับสถานการณ์จริงโดยให้เด็กฝึกปฏิบัติจริง โดยลงไปช่วยเหลือผู้ประสบภัยนำท่วมในภาคใต้ ให้เด็กได้เห็นถึงความเดือดร้อน เด็กก็จะเข้าไปให้ความรู้ในการช่วยเหลือตนเองเมื่อเกิดน้ำท่วม หากมีความเครียดก็ฝึกสมาธิให้ชาวบ้าน มีการลงเก็บขยะจำนวนมากที่มากับน้ำก็มาช่วยกันคัดแยกขยะ มีการบูรณาการในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง การลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ นอกจากนี้ เด็กนักเรียนยังได้ขึ้นมาช่วยคัดแยกขยะที่ท้องสนามหลวงด้วย ทั้งนี้ การเรียนลูกเสือจะต้องควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติ จะทำให้เด็กเห็นสถานการณ์จริง ซึ่งไม่ได้เป็นการสร้างภาระแก่ครูเลย แต่ตรงกันข้ามสิ่งที่ได้กับเด็กโดยตรงในการที่เขามีความรู้ในการช่วยเหลือตนเอง คนรอบข้าง และมีความคิดในการช่วยเหลือสังคมมากขึ้น